

Hospicijska/palijativna medicina ili eutanazija Kultura života nasuprot kulturi smrti

Anica Jušić

Zagreb

Sažetak

Palijativna medicina pristupa čovjeku kao cjelini s fizičkim, emocionalnim, duhovnim i društvenim odrednicama. Bezuvjetno je i uključenje bliže i dalje žive i nežive okoline u antropocentričnom smislu. Ovo su odrednice koje određuju, razvijaju ili uništavaju ono što izražava živa jedinka čovjek. Eutanazija prekida život uništavajući jedinku kako bi je spasila od patnje.

Palijativna medicina promovira kulturu života na njegovu kraju, a eutanazija se bavi kulturom smrti. Povezivanje najkvalitetnijih medicinskih dostignuća sa suosjećajnom brigom za bolesnika i njegovu obitelj uz emocionalnu i duhovnu potporu, traženje eutanazije značajno umanjuje i ono postaje suvišnim.

Prema svjetskim statistikama, umiranje je područje koje je u medicini posebno zapušteno i u nastavi i u istraživanjima. Katedra i specijalizacija iz palijativne medicine postoji samo u Velikoj Britaniji, Kanadi, Australiji, Novom Zelandu, Švedskoj i Norveškoj.

Budući da godišnje umire preko 50 milijuna ljudi, Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) daje palijativnoj medicini najviši prioritet.

Ključne riječi: eutanazija, hospicijski pokret, kultura smrti, palijativna medicina

UVOD

Palijativna medicina ne služi, u prvom redu, praćenju umiranja već obnavljanju preostalih životnih sposobnosti bolesnika. Težište je na kvaliteti života prije smrti, pri čemu je njegova dužina sporedna. Osnovni je cilj fizički i psihički dekompenzirane bolesnike kontrolom simptoma emocionalno i duhovno stabilizirati. Na ovaj im se način omogućava da opet normalno komuniciraju i s obitelji i osobljem koje ih njeguje i da ostanu u zajednici. Izolacija je sama po sebi ubitačna.

IZ POVIJESTI

Cicely Saunders je osnivačica prvog modernog hospicija, Hospicija sv. Kristofora koji je otvoren u Londonu 1967. Ona je povezala od davnine poznato suosjećanje u patnjama teško bolesnih i umirućih s modernim najvišim medicinskim dostignućima i time stvorila osnove za kasniji razvoj hospicijskog pokreta i palijativne medicine.

Osnovne ideje Cecily Saunders su sljedeće: simptomi u prvom redu bol, imaju četiri odrednice. Oni imaju organsku, psihološku, duhovnu i društvenu odrednicu. Poštovanje svakog čovjeka bez obzira na rasu, vjeroispovijest, narodnost, imetak... naročito na kraju života je neizbježno. Cicely Saunders kaže: »vi ste nam važni jer ste to vi i mi vam obećavamo da ćemo vam pomoći da podignete kvalitetu preostalog dijela vašeg

